

VARME FØLELSER FOR

TAIWAN

FESTIVALER SIKRER FORTIDENS MINDER, MAD FINDES I STRIDE
STRØMME OG NATUREN ER GAVMILD MOD SINE GÆSTER. DET ER
SVÆRT IKKE AT BLIVE LUN PÅ TAIWAN.

TAIWAN
TOURISM
BUREAU
MARTIN
HOFFMANN
KØNIG

K

eelungs parader er monstroser og fabelrige, men når mørket har lagt sit tæppe over himlen, er det tid til et af de mest interessante skuer i Taiwan.

15 minutters kørsel fra Taiwans hovedstad Taipei mod den lille fiskerby Badouzi åbner der sig en verden af røgfylt mystik. Fra en dekoreret scene messes buddhistiske taksigelser, der affyres larmende fyrværkeri fra stranden alt imens hundredvis af festklædte taiwanesere går i procession bag en reciterende præst bærende på mandshøje templer fyldt med 'spøgelsespenge', der er papirpenge, som er nemme at få ild på.

Spraglet og dekoreret med elektriske pærer dinglende under det svungne tag bæres templerne på pinde ned mod vandet, hvor en gruppe brandfolk står i vand til navlen for at sætte ild til de snart

flydende templer. I nattemørket driver de ildlysende ud i vandet, og jo længere ud de når, før havet sluger deres brændende 'kroppe', jo bedre.

Selvom Taiwan har frådende floder, heftige klipper, orkanskabte slugter, subtropiske badeområder og nogle af verdens smukkeste naturparker, er det evnen til at kombinere traditioner, åndetro, buddhisme, taoisme, i-kuan tao, islam, protestantisme og kinesisk folkereigion, der gør hovedstaden Taipei til en i særklasse interessant by. Taiwan er af magasinet Economist kåret som det 14. bedste land i verden at være født i, og der er ikke meget 'made in Taiwan' over den højteknologiske hovedstad, hvor Taipei 101, den opadstigende bambus- bygning, rager 509 meter i vejret som et synligt bevis på Taiwans styr på ingeniørkunsten, men overalt har historien og religionen alligevel formået at finde sin plads.

Lige fra mændene, der står langs vejkanten og sælger bedekranse til det imponerende Longshan- tempel, som med egen hjemmeside, vandfald og en placering midt mellem moderne lejlighedskomplekser og klos op ad Hua Hsi natmarkeds madgader, er der en rolig lise for fortravlede sjæle.

Selvom man ikke tilhører nogle af de mange religiøse retninger,

der bliver dyrket i templet, kan man snildt tænde en røgelsespind og bare sætte sig ned og nyde synet af de mange, der køber små madæsker, poser med chips eller frugt, som kan ofres på de opstillede borde, eller som står i kø for at få et klogt råd eller et par velmenende ord af de hvidklædte munke. Men husk endelig ikke at træde på nogle af templets døtrin, det er 'no go', som ippettesættes med et smil på læben. I et af Taipeis historiske kvarterer Da-Dao-Cheng ligger det lille Taipei Xia-Hai City God Temple, hvor der er særligt gode muligheder, hvis man er ufrivilligt enlig, og den lokale 'city god' er her særlig villig til at lade lykken tilsmile enlige der søger ægteskab. På en rød papirplakat har templets ansatte regnet succesraten ud for de singler, der har søgt templets guder om hjælp til at finde en partner, og taler tallene sandt, er templet det helt rigtige sted at få datingbistand. På tempelsalens gulv står en flettet kurv med longanfrugter i deres hårde skal, og dem skal man knække med munden og derefter spytte frøet ud, for på den måde slipper man effektivt af med 'bad luck'.

Langs den gamle handelsgade 50 meter fra templet er der mulighed for en helt speciel tur hos apoteker Chen Chien-Chong. Med sin imponante kropsbygning

og lidet akademiske tilgang til farmakologi giver han gerne prøvesmagning på sin naturmedicin, eller hvad med en lille haps hos nabobutikken, hvor attraktionen er en tår slangeblod eller et afskåret skildpaddehoved?

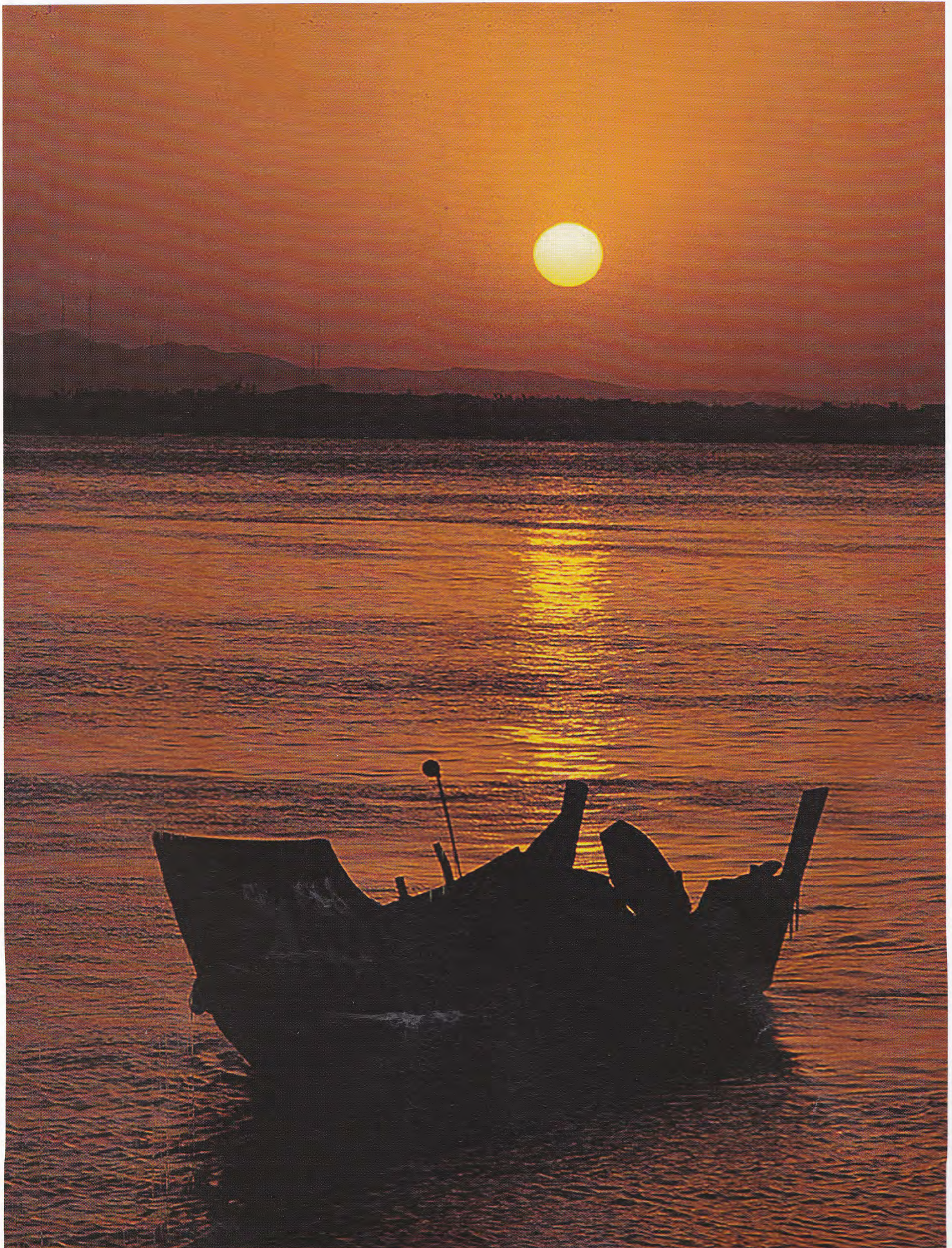
Taiwaneserne kan det som mange andre har glemt i skyndingen. De er venlige. Et fortabt blik og en stillestående stund på et gadehjørne er nok til, at forbi-passerende stopper op og tilbyder deres hjælp, og når dertil lægges, at Taiwan er berømt for stort set ikke at have kriminalitet, til trods for landets 23 millioner indbyggere, så er det et land, der er sjældent afslappende at rejse i.

98 procent af landets indbyggere er han-kinesere, som er indvandret for 400 år siden og siden 1949, da nationalistpartiet Kuomintang og lederen Chiang Kai-shek tabte den kinesiske borgerkrig og magten på fastlandet og flygtede til Formosa Kina, som Taiwan dengang blev kaldt. Derudover er to procent oprindelige folk, der kan inddeles i 14-16 stammer.

VANDRING BLANDT HELLIGE TRÆER

Benene er fyldt med hektiske storbykilometer, den tropiske varme har sat huden i fugtige flager, og trangten til forkælet natur lokker en tur til Yilan, der er den

for skoven, og kombineret med en fødsel år 145 før kristi fasttømmres fornemmelsen af at være i et land, der lever i nutiden, men med stor veneration for fortiden, og her kan man komme til både med bus eller i lejet bil, som alle har gps, der oversætter de kinesiske skrifttegn til europæisk tale.

Vejene er gode i Taiwan, men hvis man vil kombinere storby, enestående natur og caribisk udseende strande, så skal man belave sig på at skulle starte i nord og slutte i syd, og her er det fantastiske højhastighedstog en oplagt transportmulighed. Det tilbage-lægger en strækning på 300 km fra Taipei i nord til Tainan i syd på halvanden time.

Teen banker i Taiwans hjerte

Overalt i Taiwan har teen sneget sig ind i drikke og mad, og de buskede te-plantager pryder de mange bjergområder.

Wang Wen-Shen er en stolt mand, mens han hælder det skoldhede vand ned i den hvid og blåmalede porcelænskanne. I kandens bund ligger den fermenterede pouchong, der under navnet Tung Ting regnes som en af Taiwans bedste teer. Med sveden pibende fra panden forklarer han med hastige ord, hvordan hans familie i fire generationer har levet af temarkerne omkring deres sparsomt indrettede hjem i Ping-Lin, nord for Taiwans hovedstad. På begge sider af den lille bys bugtede landevej breder de små familieejede temarker sig så langt øjet rækker, og de velplejede tebuske løber i snorlige rækker kun adskilt af stikkende ananasplanter. Taiwans første tebuske blev plantet for 300 år siden af fastlandskinesere, og i dag er der te overalt på Taiwan. I bolsjer, i mad, som skummende ølplagiat på restauranterne, i lækende kolde og varme drikke i de allestedsnærværende 7eleven butikker. På det lille, nærmest intime temuseum i Ping-Lin forklarer guiden, at Taiwan producerer omkring én pct. af verdens teproduktion, og særligt i det nordlige Taiwan er te de fleste familiers eksistensgrund-

nordøstlige del af Taiwan.

Gennem Asiens næstlængste motorvejstunnel, Hsueshan-tunnelen, tager det under en time at køre, men man skal være sig for at tage af sted, når alle andre har ferie eller weekend, for området er særdeles storbypopulært og kendt for sine varme kilder og rekreative naturområder.

Qilans park for hellige træer er en vandring i historien om grådige japanske træjægere, der under den japanske kolonisering af Taiwan mellem 1895 og 1945 gik på hugst blandt Taiwans røde og gule cypresser og andre sjældne træsorter, men det er også en vandring i en fugtig frodig og tågemystisk skov af hellige træer med over 2500 år på rødderne.

Sundhed, bæredygtig økologi og historiens fortælling bærer store dele af det, Taiwan ønsker at præsentere for landets turister, som oftest er kræse velhavere fra Japan eller Kina, men trods det lidt polerede udtryk er fyldt unikt, også i de 51 hellige kæmpe træers skov. Træ nummer fem, navngivet Szuma Chien efter en af antikkens kinesiske forfattere, er med sine 40 meter i højden og 13 meter i omkreds repræsentativ

lag. Wang Wen-Shen fortsætter med en hurtig udgave af te-ceremonien gong-fu-cha, hvor teen tre gange hældes i små kopper, for så at blive drukket i små slurke, og derefter er det tid til at snuse til koppen for at få en sammenhæng mellem gane og næse. Selvom hverken han eller nabofamilierne har et nemt liv som te-bønder og er afhængige af, at orkaner eller andre naturfænomener ikke har ødelagt afgrøderne, før de får dem solgt på det lokale te-marked, er de stolte af deres te, og Taiwan er godt på vej til at blive en af de mindre, men stabile te-leverandører til verdensmarkedet. I Taipei er der rig lejlighed til at gå på opdagelse i teens forunderlige verden, og særligt den kraftige og sorte Oolong-te fås i skriggrønne poser i alle størrelser til omkring 25 kr. for 600 gr.

SPORTEN SMITTER FRA USA

Den amerikanske indflydelse er stor i Taiwan, ikke kun politisk, men også på det sportslige plan, og for eksempel er nogle af de største sportsgrene basketball og baseball, og begejstringen var landsdækkende, da den taiwansk-amerikanske basketball-spiller Jeremy Lin som 23-årig i 2012 var med til at føre New York Knicks til sejr i den amerikanske basketliga, NBA.

Dovne Susans lyksaligheder

Dumplings på træsenge, soyakogte æg, nudler i pose og søk

og en doven kvinde, der ikke kan undværes, sådan er Taiwans madtempel. Spidstegte kyllingevinger, 'stinky torfu', gaderistede majscolber, østerspandekager, Hot-Pot, dumplings i alle afskyninger liggende i rækker på lyse 'træsenge', før de lægges i det kogende vand, rå og stegt fisk, stykker af blævrende jelly-kylling, bofnuddelsuppe, opblodte grisetaer, kæmpe gryder med sorte soyakogte æg eller snup en 'quicky', der er lig med en pose sprøde kyllinge-popcorn, der napper to minutter i mikroovn og så er ædende stærke og knasende sprøde. På alle restauranter er den tro følgesvend 'Lazy Susan', der er en roterende plade oven på bordet, en genial opfindelse, når man skal smage sig igennem en taiwanesisk menu. Hvis ikke man beder om andet, stilles der oftest enlitters kartoner med tranebærjuice. Særligt de mere luksuriøse hoteller, der har mange kræsne japanske turister, har overdådige buffeter, hvor der er mulighed for at smage retter fra det kinesiske, taiwanesiske og japanske køkken, og det er ofte et overflødhedshorn i fiskeretter.

Taiwan er en perle for en dansk turist, der vil opleve østens mystik krydret med god mad, naturoplevelser og sandstrande. Ja, det er i sandhed svært ikke at blive lun på Taiwan, der, som det gamle navn Formosa indikerer, er 'det smukke land'. ■

FAKTA

Det er ikke muligt at veksle danske kroner i Taiwan. Til gengæld kan man veksle svenske kroner ud over euro, dollars og andre store valutaer, og selvfølgelig kan man de fleste steder bruge alle-gængse kreditkort. 400 Taiwan dollars koster cirka 100 kr. 160 sek = 648 Tnd. 100 euro = 3.465 Tnd.

Overalt i hovedstaden Taipei er der 7eleven og FamilyMart-butikker, hvor man kan handle de mest nødvendige ting, et hav af drikkevarer og mange forskellige madretter, som man kan tage med hjem eller spise i butikken. Man bliver spurgt, om maden skal en tur i mikroovnen, og så er der altid en stor beholder med sojakogte brune æg, der sælger i soja, og som er ganske velsmagende.

VÆRD AT SE I TAIPEI:

Tea Museum, i Pin Lin. National Palace Museum med 650.000 kunstgenstande, der for de flestes vedkommende stammer fra den kinesiske kejserlige samling. Ma-Kau Ecological Park, www.yeze.com.tw.

The Divine Trees park med 51 navngivne træer, og i omgivelserne ligger det meget smukt placerede Chiang Kai-Sheks hus, som er opbygget efter feng-shui-principper og derfor placeret med udsigt til tre bjergkæder og en kæmpe flod. Meget behagelig luft, koldt kalder de lokale de ofte 20 grader. Koncernen King car co. Ltd., der producerer Kavalan single malt whisky og har orkidemarket. Stort besøgscenter med smagsprøver og indkøbsmuligheder. www.kavalanwhisky.com.

509 meter over jorden i Taipeis vartegn, Taipei 101, finder man verdens højst beliggende juvelerbutik, som hedder Treasue Sky, hvor man kan købe den mest fantastiske koralkunst og smukke grønne jadesmykker, men det er dyrt. Hjemmeside: www.cjwells.com.

TEMLER:

I det charmerende kvarter omkring Dihua Street ligger det lille, men velbesøgte Taipei Xia-Hai City God Temple, hvor der bl.a. er en guddom, som singler kan bede til. Der foldes papir til brænding af bål i forbindelse med ghost festival, og så står der en række røde brand-slukkere, fordi der har været brand i et tempel, hvor flere personer døde.

REJSEN DERTIL:

Jeg rejste med SAS til Beijing, hvor jeg skiftede til det Taiwan-ejede selskab EVA Air, og hjemrejsen var med mellemlanding i Shanghai. I Danmark var der hos SAS tvivl om, hvorvidt bagagen ville komme hele vejen, eller om den skulle modtages i Beijing på grund af kinesernes opfattelse af Taiwan som indenrigsdestination.

På udrejsen blev bagagen transporteret hele vejen, omend den kom et døgn forsinket, men på hjemrejsen skulle jeg hente min bagage i Shanghai for så at tjekke ind en gang mere.

HOTELLER:

Hotel Royal Chiao Hsi. Japanskinspireret hotel med kimono, lækkert pool anlæg bl.a. med fodrensende fisk, en halv times kørsel fra Taipei. Silks Place i Yilan. Godt og meget børnevenligt hotel, hvor man spiser godt. Mange børnefamilier. Stor buffet med mange muligheder for sushi, man tager en træklemme, hænger sit bordnummer på, og sætter den på den ret, som man vil have. Herefter laver kokken retten og tjeneren kommer ned til bordet med det. Et meget levende natmarked i byen med mange børn og billige gadekøkkener. The Landis Taipei. Her bliver man udstyret med sit eget visitkort, som man altid kan vise, hvis man er faret vild i byen.

Evergreen Laurel Hotel. Med flot udsigt over vandet, og morgenmad-restaurant med fantastisk udsigt øverst

IKKE NOGET MED AT SPYTTE

For omkring fem år siden åbnede Taiwan for indrejse af kinesiske turister, og de har taget den lille svipetur over det kinesiske stræde til sig med kyshånd. Hvert år besøger omkring én mio kinesere således landet, næsten det samme antal som japanerne. Særligt det monstrøse National Palace museum, i hovedstaden Taipei, hvor nogle af verdens mest værdifulde porcelænsskatter er opbevaret, har ændret sig fra et fredeligt moderat besøgt museum til et overfyldt og særdeles populære sted. Men fastlandskineserne er ikke kun populære naboer, og når man f.eks. besøger det lille grå museum, som består af de huse, som Taiwan-kineserne boede i, da de flygtede fra fastlandskina i 1949 og stadig troede på, at de skulle vende tilbage til deres fædreland, så er guiden nærmest spruttende af arrigskab, når han skal fortælle om fastlandskinesernes uhyrligheder. Selvom Taiwan i begyndelsen af 1990'erne opgav illusionen om at repræsentere hele Kina, og de 23 mio. taiwanesere ikke kan slå deres folkerige søsterfolk i antal, så kan de det i manerer. En mulig vandrehistorie, som er glædesstrålende fortalt blandt turistansatte, er, at kineserne, før de får indrejse i Taiwan, får et lynkursus i god opførsel i den kultiverede stat Taiwan: Nul spytteri på gaden, ingen højroset snak i offentlige transportmidler, ingen rygning på offentlige veje, og smaskeriet kan de også godt pakke ned, mens de er på ferie i Taiwan